

دعاء از

قرآن
وسنت

شركاء التنفيذ :

المحتوى الإسلامى

رواد التراجم

بيان الإسلام

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص

Tel : +966 50 244 7000
info@islamiccontent.org
Riyadh 13245-2836
www.islamiccontent.org

دعا از قرآن و سنت

«حمد و ستایش تنها برای الله متعال است و درود و سلام بر کسی که پیامبری بعد از او نیست».

۱ به نام الله بخشندهٔ مهربان

تمام ستایشها [و سپاسها] از آن الله — پروردگار جهانیان — است؛

بخشندهٔ مهربان است؛

مالک روز جزاست.

[پروردگارا] تنها تو را عبادت میکنیم و تنها از تو یاری [و مدد] می‌جوییم.

«ما را به راه راست هدایت فرما [و همواره در این راه، ثابت‌قدم بدار]».

راه کسانی [همچون پیامبران، شهیدان، راستگویان و نیکوکاران] که به آنان نعمت داده‌ای، نه [راه] کسانی که بر آنان خشم گرفته شده است [= یهود] و نه [راه] گمراهان [= نصاری]. [فاتحه: ۱-۷].

۲ «پروردگارا، [اعمال نیک ما - از جمله بنای این خانه ی مقدس را] از ما بپذیر که بی تردید، تو شنوای دانایی». [البقره: ۱۲۷].

۳ «و توبه ما را بپذیر، بدرستی که تو توبه پذیر مهربانی». [البقره: ۱۲۸].

۴ «پروردگارا در دنیا به ما نیکی عطا کن و در آخرت نیز به ما نیکی عطا کن و ما را از آتش دوزخ نجات بده». [البقره: ۲۰۱].

۵ «پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به سوی تو روی آوردیم و بازگشت [همه] به سوی توست». [البقره: ۲۸۵].

۶ «پروردگارا، اگر فراموش یا خطا کردیم، ما را بازخواست نکن. پروردگارا، بارِ گران [و تکلیف سنگین] بر [دوش] ما مگذار؛ چنان که آن را [به مجازات گناه و سرکشی،] بر [دوش] کسانی که پیش از ما بودند [= یهودیان] نهادی. پروردگارا، آنچه که تاب تحملش را نداریم بر [دوش] ما مگذار و ما را بیامرز و به ما رحم کن. تو یار [و کارساز] مایی؛ پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان». [البقره: ۲۸۶].

۷ «پروردگارا، دل هایمان را - بعد از آنکه ما را هدایت فرمودی - [از راه حق] منحرف مگردان و از سوی خود، رحمتی به ما ارزانی دار [که] بی تردید، تو بسیار بخشنده ای» [آل عمران: ۸].

۸ «پروردگارا! به راستی ما ایمان آورده ایم، پس گناهان ما را بیامرز، و ما را از عذاب آتش (دوزخ) دور نگه دار». [آل عمران: ۱۶].

۹ «پروردگارا، از جانب خویش فرزندانی پاک و پسندیده به من عطا کن [که] بی تردید، تو شنونده دعایی». [آل عمران: ۸۳].

«پروردگارا، به آنچه نازل کرده‌ای ایمان آوردیم و از فرستاده [تو] پیروی نمودیم؛ پس ما را در زمره گواهان [به حق و مؤمنان به پیامبرت] بنویس». [آل عمران: ۵۳]

«پروردگارا! گناهان ما را بیامرز، و از زیاده روی ما در کارمان [بگذر] و گام‌های ما را استوار بدار و ما را بر گروه کافران، پیروز گردان». [آل عمران: ۱۴۷]

«پروردگارا این‌ها را بیهوده نیافریده‌ای، منزه‌ی تو! پس ما را از عذاب آتش [دوزخ] ننگه دار.

پروردگارا، کسی را که تو به آتش [دوزخ] درآوری، یقیناً خوار و رسوایش کرده‌ای و ستمکاران [هیچ] یآوری ندارند.

پروردگارا، ما شنیدیم که دعوتگری به ایمان فرامی خواند که: "به پروردگار خود ایمان آورید"؛ پس ما ایمان آوردیم. پروردگارا، پس گناهانمان را ببخش و بدی هایمان را بیوشان و ما را در زمره نیکان بمیران.

پروردگارا، آنچه را که به وسیله رسولانت به ما وعده داده‌ای به ما عطا کن و در روز قیامت رسوایمان مگردان. بی‌تردید، تو خلاف وعده نمی‌کنی». [آل عمران: ۱۹۱-۱۹۴].

«پروردگارا! به آنچه نازل کرده‌ای، ایمان آوردیم و از فرستاده (تو) پیروی نمودیم؛ پس ما را از زمره گواهان بنویس». [المائدة: ۸۳].

«پروردگارا، ما [با سرپیچی از دستور تو] به خویشتن ستم کردیم و اگر ما را نیامرزی و بر ما رحم نکنی، قطعاً از زیانکاران خواهیم بود». [الأعراف: ۲۳].

«پروردگارا! ما را در زمره‌ی قوم ستمکاران قرار مده». [الأعراف: ۴۷]

۱۶ تو [دوست و] کارساز مایی؛ پس ما را بیامرز و بر ما رحم آور؛ و تو بهترین آمرزنده‌ای.
و در این دنیا و در سرای آخرت، نیکی بر ایمان مقرر فرما.
[الأعراف: ۱۵۵-۱۵۶].

۱۷ «الله برای من کافی است، هیچ معبودی [به حق] جز او نیست، بر او توکل کردم، و او پروردگار عرش بزرگ است». [توبه: ۱۲۹].

۱۸ «پروردگارا، ما را دستخوش فتنه [و شکنجه و آزار] گروه ستمکاران قرار نده؛ و به [فضل و] رحمت خویش ما را از [شر] گروه کافران رهایی بخش». [یونس: ۸۵-۸۶].

۱۹ «پروردگارا، من به تو پناه می‌برم از اینکه چیزی را که به آن دانشی ندارم از تو بخواهم و اگر مرا نبخشی و بر من رحم نکنی، از زیانکارانم». [هود: ۴۷].

۲۰ «پروردگارا، ای پدیدآورندهٔ آسمانها و زمین، تویی که در دنیا و آخرت [دوست و] کارساز منی. مرا مسلمان [= فرمانبردار] بمیران و به شایستگان ملحق فرما». [یوسف: ۱۰۱]^(۱)

۲۱ «پروردگارا! این شهر (مکه) را مکانی امن
قرار بده، و مرا و فرزندانم را از آنکه بتها را

پرستش کنیم دور نگه بدار». [ابراهیم: ۳۵].

۲۲ «پروردگارا! مرا و فرزندانم را بر پا دارنده‌ی
نماز قرار بده، پروردگارا! و دعای مرا

بپذیر». [ابراهیم: ۴۰].

۲۳ «پروردگارا! مرا و پدر و مادرم را، و مؤمنان را
[در] روزی که حساب بر پا می‌شود،

بیامرز». [ابراهیم: ۴۱].

۲۴ «پروردگارا! ما را از سوی خود رحمتی عطا
کن، و راه نجاتی برایمان فراهم ساز». [الکہف: ۱۰].

۲۵ « پروردگارا، سینه‌ام را برایم بگشای تا آزار را تحمل کنم.

و کارم را برایم آسان گردان
و گره از زبانم باز کن، تا سخنم را
دریابند.» [طه: ۲۵-۲۸].

۲۶ «پروردگارا! به علم من بیفزا» [طه: ۱۱۴].

۲۷ «[پروردگارا،] هیچ معبودی [به‌حق] جز تو نیست. تو منزهی، بی‌تردید،
من از ستمکاران بوده‌ام.» [الانبیاء: ۸۷].

۲۸ «پروردگارا، مرا تنها [و بی‌فرزند]
مگذار و تو بهترین وارثانی.» [الانبیاء: ۸۹].

۲۹ «پروردگارا، من از وسوسه‌های شیاطین
به تو پناه می‌برم.

و پروردگارا، از اینکه آنها نزد من
حاضر شوند [نیز] به تو پناه می
برم» [مؤمنون: ۹۷-۹۸].

۳۰ «پروردگارا! [ما] ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و بر ما
رحم کن، و تو بهترین رحم‌کنندگانی» [مؤمنون: ۱۰۹].

۳۱ «پروردگارا! [ما] ایمان آوردیم، پس ما را ببخش و بر ما
رحم کن، و تو بهترین رحم‌کنندگانی» [مؤمنون: ۱۱۸].

۳۲ «پروردگارا، عذاب دوزخ را از ما بازگردان [که] بی‌تردید،
عذابش [سخت و] پایدار است.

حقا که دوزخ بد جایگاه و اقامتگاهی است.» [الفرقان: ۶۵-۶۶].

۳۳ «پروردگارا! از همسران‌مان و فرزندان‌مان مایه‌ی چشم
روشنی به ما عطا فرما، و ما را برای پرهیزگاران پیشوا
قرار بده» [الفرقان: ۷۴].

۳۴ «پروردگارا، به من دانشی [در دین] ببخش و مرا به شایستگان ملحق کن».

و در آیندگان آوازه‌ای نیک برایم قرار بده.

و مرا از وارثان بهشت پر نعمت بگردان.» [الشعراء: ۸۳-۸۵].

۳۵ «و روزی که [مردم] برانگیخته می‌شوند، مرا رسوا [و شرمنده] نساز.

همان روزی که مال و فرزندان سودی نمی‌بخشد؛

مگر کسی که با قلبی پاک [و خالی از شرک و نفاق و

ریا] به پیشگاه الله بیاید» [الشعراء: ۸۷-۸۹].

۳۶ «پروردگارا! به من توفیق ده تا شکر نعمت‌هایی را که

بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای بجای آورم، و

[توفیق عطا فرما تا] کار [های] شایسته‌ای که تو خشنود

شوی، انجام دهم، و مرا به رحمت خود در [زمره‌ی]

بندگان صالحت در آور» [النمل: ۱۹].

۳۷ «پروردگارا! من به خود ستم کردم، پس مرا

ببخش» [القصاص: ۱۶].

۳۸ «پروردگارا! مرا از قوم ستمکار نجات بده» [القصاص: ۲۱].

۳۹ «امید است پروردگارم مرا به راه راست هدایت

کند» [القصاص: ۲۲].

۴۰ «پروردگارا! من به هر خیری که برایم بفرستی نیازمند هستم». [القصص: ۲۴].

۴۱ «پروردگارا، مرا در برابر مفسدان یاری کن». [العنکبوت: ۳۰]

۴۲ «پروردگارا! به من [فرزندی] از صالحان عطا فرما». [الصفات: ۱۰۰].

۴۳ «پروردگارا! مرا توفیق ده تا شکر نعمت را که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای به جای آورم و کار شایسته‌ای انجام دهم که تو از آن خشنود شوی، و فرزندانم را صالح گردان، بی‌گمان من به سوی تو بازگشتم [و توبه نمودم]، و بی‌شک من از مسلمانانم». [الأحقاف: ۱۵].

۴۴ «پروردگارا! ما را و برادران‌مان را که در ایمان از ما سبقت گرفتند بیامرز، و در دل‌هایمان کینه‌ای نسبت به کسانی که ایمان آورده‌اند قرار مده، پروردگارا! بی‌گمان تو دلسوز و مهربانی». [الحشر: ۱۰].

۴۵ «پروردگارا، بر تو توکل کردیم و به سوی تو روی آوردیم و بازگشت [همه] به سوی توست». [الممتحنة: ۴].

۴۶ «پروردگارا، ما را دستخوش [فتنه] کافران قرار مده و ما را بیامرز ای پروردگار ما؛ همانا تو با عزت حکیمی». [الممتحنة: ۵].

۴۷ «پروردگارا، مرا و پدر و مادرم و هر کسی را که با ایمان وارد خانه‌ی من شود و [تمام] مردان مؤمن و زنان مؤمن را بیامرز». [نوح: ۲۸].

۴۸ «پروردگارا! نور ما را به تمام [و کمال] برسان، و ما را بیامرز بی‌گمان تو بر هر چیز توانایی». [التحریم: ۸].

«خدايا در آنچه با اجازه تو اختلاف شده، مرا به سوى حق هدايت كن؛ چراكه تو هر كس را بخواهى به راه راست هدايت مى كنى»^(۱).

« خدايا به من همان حكمتى عنايت كن كه به هر كس داده شود، خير فراوانى به او عطا شده است»^(۲).

«خدايا مرا در زندگى دنيا و در آخرت با سخن ثابت استوار بگردان»^(۳).

« خدايا ايمان را محبوب ما كن و آن را در دل هاى ما بياراى و كفر و نافرمانى و سركشى را در نظر ما ناخوشايند گردان و ما را از پويندگان راه هدايت و كمال قرار ده»^(۴).

«خدايا از شرّ بخل نفسم مرا حفظ كن و مرا از رستگاران قرار بده»^(۵).

«خدايا در دنيا به ما نيكي عطا كن و در آخرت نيز به ما نيكي عطا كن و ما را از آتش دوزخ نجات بده»^(۶).

(۱) اقتباس شده از سورة بقره آيه: ۲۱۳

(۲) اقتباس شده از سورة البقره، آيه ۲۶۹

(۳) اقتباس شده از سورة ابراهيم، آيه ۲۷

(۴) با اقتباس از سورة حجرات، آيه ۷

(۵) اقتباس شده از سورة تغاين، آيه ۱۶

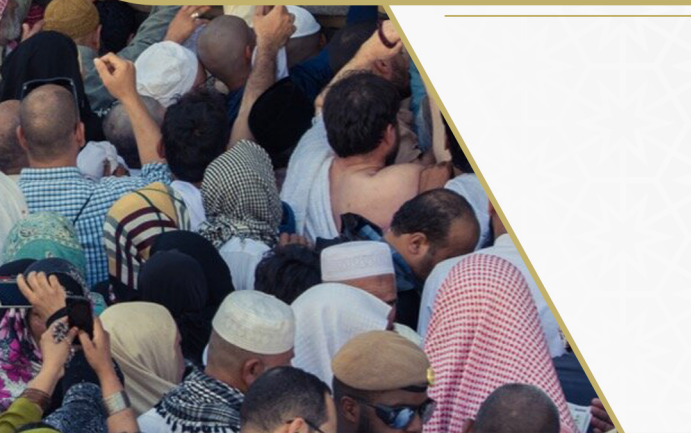
(۶) بخارى به شماره ۴۵۲۲، و شماره ۶۳۸۹، و مسلم به شماره ۲۶۹۰

۵۵

«خدايا! از فتنه آتش و عذاب دوزخ و فتنه و عذاب قبر و از شر فتنه بی نیازی و از شر فتنه فقر، به تو پناه می‌برم، خدايا از شر فتنه مسيح دجال به تو پناه می‌برم، خدايا! دلم را با آب و یخ و تگرگ بشوی و از خطاها پاک گردان؛ چنان که لباس سفید را از چرک و آلودگی پاک کردی، و بین من و خطاهایم فاصله انداز؛ چنان که بین مشرق و مغرب فاصله انداختی، خدايا به تو پناه می‌برم از تنبلی و گنهکاری و بدهکاری»^(۱).

۵۶

«خدايا! همانا من از ناتوانی و تنبلی و ترس و پیری و بخیلی، به تو پناه می‌برم و از عذاب قبر به تو پناه می‌برم و از فتنه زندگی و مرگ، به تو پناه می‌برم»^(۲).

(۱) بخاری به شماره ۸۳۲، و مسلم به شماره ۵۸۹

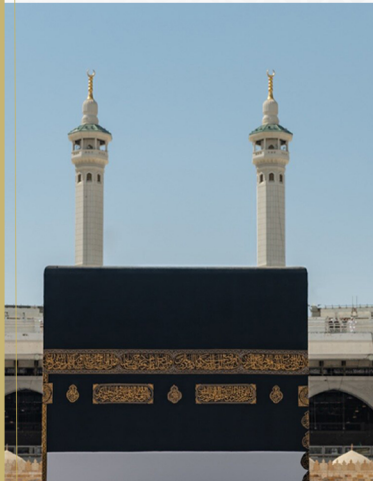
(۲) بخاری به شماره ۲۸۲۳، و مسلم به شماره ۲۷۰۶

۵۷ «خدا یا! من از شدت رنج بلا و بدبختی قضا و سرنوشت بد و از خوشنودی و سرزنش دشمنان، به تو پناه می‌برم»^(۱).

۵۸ «بار الهاء، دینم را که نگه‌دارنده من از بدی‌هاست اصلاح بفرما و دنیایم را که زندگانی‌ام در آن است و آخرتم را که بازگشتم به سوی آن است، اصلاح بفرما؛ و زندگی را برای من موجب افزایش هر نیکی قرار بده و مرگ را برای من مایه راحتی و رهایی از همه بدی‌ها بگردان»^(۲).

۵۹

«بار الهاء، از تو هدایت و پرهیزگاری و پاکدامنی و بی‌نیازی را خواهانم»^(۳).

(۱) بخاری به‌شماره ۶۳۴۷، و مسلم به‌شماره ۲۷۰۷، و لفظ آن این است، «كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يتعوذ من جهد البلاء، ودرك الشقاء، وشوء القضا، وشماتة الأعداء». یعنی: «پیامبر صلی الله علیه وسلم به خداوند پناه می‌برد از شدت رنج بلا و بدبختی و قضا و سرنوشت بد و از خوشنودی و سرزنش دشمنان»

(۲) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۲۰

(۳) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۲۱

۶۰

«خدایا! همانا من از ناتوانی و تنبلی و ترس و بخیلی و پیری و از عذاب قبر به تو پناه می برم، خدایا! به نَفْسَم تقوا عطا فرما و آن را پاک گردان؛ که تو بهترین پاک کنندگان (نَفْس‌ها) هستی. تو مالک نفس من و صاحب و دوستدار آن هستی، خداوندا به تو پناه می‌آورم از علمی که سودی ندارد و از قلبی که خشوع نمی‌کند و از نفسی که سیر نمی‌شود و از دعایی که به آن پاسخ داده نمی‌شود»^(۱).

۶۱

«خدایا! مرا هدایت فرما و بر راه راست پایداری ده، خدایا من از تو هدایت و پایداری بر راه راست را خواهانم»^(۲).

۶۲

«بارالها، من از زوال نعمت تو و دگرگونی عافیتی که عطا کرده‌ای و از خشم [و عذاب] ناگهانی‌ات و از همه [انواع] خشم به تو پناه می‌برم»^(۳).

(۱) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۲۲.

(۲) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۲۵.

(۳) روایت مسلم به‌شماره ۲۷۳۹.

۶۳ «خدا یا! از شر آن چه انجام داده‌ام و از شر آن چه انجام نداده‌ام، به تو پناه می‌برم»^(۱)

۶۴ «خدا یا به مال و فرزندان من بیفزای و در آنچه به من عطا کرده‌ای برکت قرار ده»^(۲)، یا « [خدا یا عمر مرا بر طاعت خود طولانی بگردان و اعمال مرا نیک کن] و گناهان مرا بیامرز»^(۳)

(۱) روایت مسلم به شماره ۲۷۱۶.

(۲) دلالت می‌کند بر این، دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای انس بن مالک که فرمود: «اللهم أكثر ماله، وولده، وبارک له فیما أعطیته» یعنی: «خدا یا مال و فرزندان را زیاد کن و برای او در آنچه عطا نموده‌ای برکت قرار ده». روایت بخاری به شماره ۱۹۸۲، و مسلم به شماره ۶۶۰.

(۳) روایت بخاری در ادب مفرد به شماره ۶۵۳، و شیخ آلانی در سلسله احادیث صحیحه به شماره ۲۲۴۱، و صحیح ادب مفرد ص ۲۴۴ آنرا صحیح دانسته است، و آنچه در بین پراکنش قرار دارد دلالت می‌کند به آن، این فرموده پیامبر صلی الله علیه وسلم که وقتی از ایشان پرسیده شد بهترین مردم چه کسی است؟ فرمودند: «کسی که عمرش طولانی و اعمالش نیک شود». روایت ترمذی به شماره ۲۲۲۹، و احمد به شماره ۱۷۷۱۶، و شیخ آلانی در صحیح سنن ترمذی ۲/۲۷۱ آنرا صحیح دانسته است، و از شیخ و استاد ما شیخ ابن باز رحمه الله در مورد این دعا پرسیدم که آیا خواندن آن سنت است؟ ایشان پاسخ دادند: «آری».

۶۵ «معبودی به حق نیست، مگر الله بزرگ مرتبه و بردبار. معبودی به حق نیست، مگر پروردگار عرش بزرگ. معبودی به حق نیست، مگر پروردگار آسمانها و زمین و صاحب عرش بزرگ»^(۱)

۶۶ «بارالها، به رحمت تو امیدوارم، پس یکچشم بر هم زدن هم مرا به نفسم وامگذار؛ و همه‌ی کارهایم را اصلاح بفرما؛ معبود بر حقی جز تو نیست»^(۲)

۶۷ «[پروردگارا، هیچ معبودی [به حق] جز تو نیست. تو منزّه‌ی، بی‌تردید، من از ستمکاران بوده‌ام»^(۳)

۶۸ «بارالها، من بنده‌ی تو هستم، فرزند بنده‌ی تو، فرزند کنیز تو، پیشانی من به دست توست، حکم تو در مورد من نافذ و جاری است، قضاوت تو در حق من عادلانه است؛ از تو به واسطه‌ی هر اسمی که برای توست و خود را به آن نامیدی یا در کتابت نازل نمودی یا به یکی از مخلوقات آموختی یا نزد خود در علم غیب باقی گذاشتی، می‌خواهم که قرآن را بهار قلبم و نور سینه‌ام و برطرف‌کننده‌ی اندوهم و از بین برنده‌ی نگرانی‌ام قرار دهی»^(۴)

(۱) روایت بخاری به‌شماره ۶۳۴۵، و مسلم به‌شماره ۲۷۳۰

(۲) روایت ابوداود به‌شماره ۵۰۹۰، و احمد ۴۲/۲، و شیخ البانی در صحیح سنن ابوداود ۲۵۰/۳، و صحیح ادب مفرد ۲۶۰ آنرا حسن دانسته است، و شیخ بن باز نیز در تحفه الاخیار ص ۲۴ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۰۵، و حاکم آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۸/۳ آنرا صحیح دانسته است و لفظ آن چنین است: «دعای ذوالنون [یونس] در شکم ماهی (أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ) [الأنبياء: ۸۷] هیچ مسلمانی در چیزی آنرا نمی‌خواند مگر اینکه خداوند دعایش را اجابت می‌کند»

(۴) احمد ۳۹۱/۱، ۴۵۲، و حاکم ۵۰۹/۱، و حافظ در تخریج اذکار آنرا حسن دانسته و شیخ البانی در تخریج الکلم الطیب ص ۷۳ آنرا صحیح دانسته است

«خدايا، ای گرداننده‌ی

دل‌ها! دلم را به سوی

طاعت بگردان»^(۱).

«ای گرداننده و دگرگون

کننده‌ی قلب‌ها، قلب

مرا بر دین خود

پایدار بگردان»^(۲).

«خدايا من از تو

عافيت در دنيا و آخرت

را می‌خواهم»^(۳).

«خدايا فرجام ما را در

همه‌ امور نیک بگردان،

و ما را از خواری دنيا و

عذاب آخرت پناه بده»^(۴).

(۱) روایت مسلم به‌شمارهٔ ۲۶۵۴

(۲) روایت ترمذی به‌شمارهٔ ۳۵۲۲، و احمد ۱۸۲/۴، و حاکم ۵۲۵/۱، و ۵۲۸، و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ آل‌بانی در صحیح الجامع ۳۰۹/۶ و صحیح سنن ترمذی ۱۷۱/۳ آنرا صحیح دانسته است، و ام سلمه رضی الله عنها روایت کرده است که: «بیشترین دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم این بوده است»

(۳) روایت ترمذی به‌شمارهٔ ۳۵۱۴، و بخاری در ادب المفرد به‌شمارهٔ ۷۲۶، و لفظ ترمذی چنین است: «سلوا الله العافیة فی الدنیا والأخرة» یعنی از خداوند عافیت در دنیا و آخرت را بخواهید و در یک لفظ: «سلوا الله العفو والعافیة فإن أحداً لم یعط بعد الیقین خیراً من العافیة» یعنی: «از خداوند عفو و عافیت را بخواهید، زیرا هیچ کسی بعد از یقین خیری مانند عافیت به او داده نشده است» و شیخ آل‌بانی در صحیح سنن ابن ماجه ۱۸۰/۳، و ۱۸۵/۳، و ۱۷۰/۳ آنرا صحیح دانسته است، و این روایت شواهدی نیز دارد، نکا: مسند امام احمد به ترتیب احمد شاکر ۱۵۶/۱-۱۵۷

(۴) احمد ۸۱/۴، و طبرانی در الکبیر ۱۱۶۹/۳۳/۲، و در دعاء به‌شمارهٔ ۱۴۳۶، و ابن حبان به‌شمارهٔ ۲۴۲۴، ۲۴۲۵، (موارد) و حافظ هیثمی در مجمع الزوائد ۱۷۸/۱۰ گفته است: «رجال احمد و یکی از سندهای طبرانی ثقة هستند»

«خدايا مرا يارى كن و [دشمنان را] بر عليه من يارى نكن، و مرا پيروز كن و [دشمنان را] عليه من پيروز نگردان و براى من تدبير كن و [براى دشمنان] عليه من تدبير نكن، و مرا هدايت كن و هدايت را براى من ميسر گردان و مرا بر كسى كه به من تعدى نموده پيروز بگردان، خداوندا مرا براى خود بسيار شكرگزار، بسيار ذكر كننده، بسيار ترسا، و بسيار پيرو و بازگشته و توبه كننده به درگاه خود قرار ده، خدايا توبه مرا بپذير، اشتباهاتم را بشوى و پاكَ كن، و دعايم را اجابت نما، و حجت مرا ثابت بگردان، و قلبم را هدايت كن، و زبانم را به گفتار درست راهنمايى كن و بدى‌هاى قلب را از من دور كن»^(۱).

(۱) روايت بخارى در الادب المفرد به‌شماره ۶۶۴، و ۶۶۵، و ابوداود به‌شماره ۱۵۱۰، ۱۵۱۱، و ترمذى به‌شماره ۳۵۵۱، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۳۰، و احمد ۱۲۷/۱، و حاكم و آنرا صحيح دانسته و ذهبى با وى موافقت کرده است ۵۱۹/۱، و شيخ آلبنى در صحيح سنن ابوداود ۴۱۴/۱ و صحيح سنن ترمذى ۱۷۸/۳ آنرا صحيح دانسته است.

« خدایا ما از تو
بهترین آنچه که بنده
و پیامبرت محمد صلی
الله علیه وسلم از تو
خواسته است، می
خواهیم. و به تو پناه
می‌آوریم از بدترین
آنچه که بنده و
پیامبرت محمد صلی
الله علیه وسلم از آن
پناه جسته است، تو
یاری‌گری و ابلاغ بر
توست، و هیچ حول و
قدرتی جز با الله
وجود ندارد»^(۱).

(۱) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۲۱، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۴۶، به معنای آن، و ترمذی گفته است: «این حدیث حسن
غریب است» و شیخ آل‌بانی در ضعیف سنن ترمذی ص ۳۸۷ آن را ضعیف دانسته است.

«بار الها! به تو پناه می‌آورم از شر شنوایی و از شر بینایی و از شر زبانم و از شر قلبم و از شر منی‌ام [یعنی: تمایل جنسی‌ام]»^(۱).

«پروردگارا! از پیسی و دیوانگی و جذام، و از بیماری‌های سخت به تو پناه می‌برم»^(۲).

«پروردگارا! از اخلاق و اعمال و هواهای نفسانی زشت و ناپسند به تو پناه می‌برم»^(۳).

«خدایا! تو بخشنده‌ای و بخشنده‌گی را دوست داری، پس مرا ببخش و بیامرز»^(۴).

« خدایا من از تو درخواست انجام کارهای نیکو، و ترک کارهای ناشایست، و محبت به فقرا را دارم. همچنین از تو می‌خواهم که مرا ببخشی و به من رحم کنی، و زمانی که اراده کنی که فتنه‌ای برای مردم پیش آید، در حالی که گرفتار آن فتنه نشده‌ام، جانم را بگیر. همچنین از تو می‌خواهم محبتت را و محبت کسانی که تو را دوست دارند، و محبت هر کاری که مرا به محبت تو نزدیک کند را به من عطا کن»^(۵).

(۱) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۵۱، و ترمذی به‌شماره ۳۴۹۲، و نسائی به‌شماره ۵۴۷۰، و دیگران، و شیخ آلبنی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۶/۳، و صحیح سنن نسائی ۱۱۰۸/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۵۴، و نسائی به‌شماره ۵۴۹۳، و احمد ۱۹۲/۳، و شیخ آلبنی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۶/۳ و صحیح سنن ترمذی ۱۸۴/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۳) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۹۱، و ابن حبان به‌شماره ۲۴۲۲ (موارد) و حاکم ۵۳۲/۱، و طبرانی در الکبیر ۳۶/۱۹/۱۹، و شیخ آلبنی در صحیح سنن ترمذی ۱۸۴/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۴) روایت ترمذی به‌شماره ۳۵۱۳، و نسائی در الکبری به‌شماره ۷۷۱۲، و شیخ آلبنی در صحیح سنن ترمذی ۱۷۰/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۵) روایت احمد با این لفظ ۲۴۳/۵، و ترمذی به‌شماره ۲۲۳۵ به همانند آن، و آنرا حسن دانسته است، و گفته است که: از محمد بن اسماعیل - یعنی بخاری - پرسیدم و ایشان گفت: «این حدیث حسن صحیح است» و در آخر حدیث آمده است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «این حق است آنرا بیاموزید و آموزش دهید» و حاکم ۵۲۱/۱، و شیخ آلبنی در صحیح سنن ترمذی ۳۱۸/۳ آنرا صحیح دانسته است

۸۰

«بار الهاء، همه خیر و خوبی‌ها را از تو خواهانم، خوبی‌های حال و آینده را؛ آنهایی که دانستم و آنهایی را که ندانستم؛ و از همه شر و بدی‌های حال و آینده به تو پناه می‌جویم، آنهایی که دانستم و آنهایی را که ندانستم. بار الهاء، همان خیر و خوبی‌هایی را از تو خواهانم که بنده و پیامبرت از تو خواسته است و از همان شر و بدی‌هایی به تو پناه می‌جویم که بنده و پیامبرت از آنها به تو پناه آورده است؛ بار الهاء، از تو بهشت و هر سخن یا عملی را می‌خواهم که مرا به بهشت نزدیک می‌گرداند و از آتش دوزخ و هر سخن یا عملی به تو پناه می‌آورم که مرا به آن نزدیک گرداند؛ و از تو می‌خواهم هر آنچه برایم مقدر نمودی، خیر و خوبی باشد»^(۱).

۸۱

«خداوند! مرا در حالت ایستاده و نشسته و خوابیده بر اسلام محافظت کن، و هیچ دشمن و حسودی را در حق من شادمان مکن، بار الهاء! هر نوع خیری را از تو می‌خواهم که تو صاحب همه خیرها هستی، و از هر شری به تو پناه می‌برم که تو صاحب خزینه‌های آن هستی»^(۲).

(۱) روایت ابن ماجه به شماره ۳۸۴۶، با این لفظ و احمد ۱۳۴/۶ و لفظ زیاده دوم از اوست، و حاکم آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۲۱/۱، و لفظ زیاده اولی از اوست و شیخ البانی در صحیح سنن ابن ماجه ۲۲۷/۲ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت حاکم ۵۲۵/۱ و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و شیخ البانی در صحیح الجامع ۳۹۸/۲ و در سلسله احادیث صحیح ۵۴/۴ به شماره ۱۵۴۰ آنرا حسن دانسته است

۸۲

«خدایا! ما را چنان بهره‌ای از خشیت خود عطا فرما که با آن ما را از نافرمانی خود، باز داری و چنان طاعتی به ما نصیب بفرما که با آن ما را به بهشت خود، درآوری و چنان یقینی به ما عنایت بفرما که با آن، مشکلات دنیا را برایمان آسان گردانی، خدایا! تا ما را زنده نگه داشته ای، ما را از شنوایی، بینایی و قدرتمان، بهرمنند بدار، و آن را وارث ما بگردان، انتقام ما را از کسانی که بر ما ستم کرده‌اند، بگیر و ما را در مقابل کسانی که به ما تجاوز کرده‌اند، یاری فرما و بلا و مصیبت ما را در دین ما قرار مده و دنیا را بزرگ‌ترین دغدغه و منتهای دانش ما، مگردان، و کسانی که به ما رحم نمی‌کنند، بر ما مسلط نگردان»^(۱).

(۱) روایت ترمذی به شماره ۲۵۰۲، و حاکم ۵۲۸/۱ و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و ابن السنی به شماره ۴۴۶، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۱۶۸/۳ و صحیح الجامع ۴۰۰/۱ آنرا حسن دانسته است

۸۳

«پروردگارا! من از بزدلی و بخل به تو پناه می‌برم، و از اینکه به علت پیری، سست و درمانده شوم، به تو پناه می‌برم، و از آزمایش‌های سخت دنیا و عذاب قبر به تو پناه می‌برم»^(۱).

۸۴

«پروردگارا! خطا و جهل و زیاده روی در کارهایم و آنچه که تو نسبت به آن از من داناتر هستی را، ببخش، خداوندا! اعمال جدی، شوخی، اشتباه و عمدی مرا ببخش، و من همه‌ی این‌ها را مرتکب شده‌ام»^(۲).

۸۵

«خدایا! همانا من به خود ظلم کردم، ظلمی بسیار زیاد و جز تو کسی گناهان را نمی‌آمرزد، پس مرا بیامرز، آمرزشی از جانب خودت و به من رحم فرما. همانا تو بسیار آمرزنده و مهربانی»^(۳).

(۱) روایت بخاری به شماره ۲۸۲۲

(۲) متفق علیه، بخاری به شماره ۶۳۹۸، و مسلم به شماره ۲۷۱۹

(۳) متفق علیه، بخاری به شماره ۸۳۴، و مسلم به شماره ۲۷۰۵

۸۶

«خداوندا، تسلیم تو شدم، به تو ایمان آورده‌ام، بر تو توکل کرده‌ام، به سوی تو برگشته‌ام، و به تو در همه امورم احتجاج می‌کنم. به عزت تو پناه می‌آورم از اینکه مرا گمراه سازی. هیچ معبودی به حق جز تو نیست، تویی که زنده‌ای و نمی‌میری، در حالی که جنیان و انسان‌ها می‌میرند»^(۱).

۸۷

«خدایا ما از تو می‌خواهیم چیزی که موجب رحمت شود، و اراده‌ات برای آمرزش، و ایمنی از هر گناه، و بهره‌مندی از هر عمل نیکو، و موفقیت در رسیدن به بهشت، و نجات از آتش جهنم»^(۲).

۸۸

«خدایا مردان و زنان مؤمن را بیامرز»^(۳).

(۱) متفق علیه: بخاری به‌شماره ۶۳۹۸، و مسلم به‌شماره ۲۷۱۹

(۲) حاکم ۵۲۵/۱ و آنرا صحیح دانسته است و ذهبی یا وی موافقت کرده است، و بیهقی در الدعوات به‌شماره ۲۰۶، و نگا: الاذکار نووی ص ۳۴۰، و عبدالقادر ارنؤوط محقق الاذکار آنرا حسن دانسته است

(۳) به‌دلیل حدیث عباده رضی الله عنه که شنیدیم که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «هر کس برای مردان و زنان مؤمن آمرزش بطلبد خداوند در ازای هر مرد و زن مؤمن برای او یک نیکی می‌نویسد»، روایت طبرانی در الکبیر ۲۰۲/۵ به‌شماره ۵۰۹۲، و ۳۳۴/۳ به‌شماره ۲۱۵۵، و هیشمی در مجمع الزوائد ۲۱۰/۱۰ سند آنرا جید دانسته، و شیخ البانی در صحیح الجامع ۲۴۲/۵ به‌شماره ۵۹۰۲ آنرا حسن دانسته است

۸۹ «خداوند! گناه‌م را بیامرز و خانه‌ام را وسیع گردان و روزیم را برکت و فرزونی بخش»^(۱).

۹۰ «خداوند! فضل و رحمت تو را می‌خواهم؛ چرا که فقط تو صاحب آن هستی»^(۲).

۹۱ «پروردگارا از آفات پیری و از بلندی پرتاب شدن و زیر آوار رفتن، و از غم و اندوه، و از غرق شدن و سوختگی به تو پناه می‌برم، و به تو پناه می‌برم از اینکه در لحظه‌ی مرگ شیطان مرا گمراه کند، و به تو پناه می‌برم از اینکه در حالتی که از راه تو رو برگردانده‌ام بمیرم، و به تو پناه می‌برم از اینکه بر اثر مارگزیدگی بمیرم»^(۳).

۹۲ «خداوند! به تو پناه می‌برم از گرسنگی؛ زیرا همبستر بدی است، و به تو پناه می‌برم از خیانت؛ چرا که همنشین بدی است»^(۴).

(۱) روایت احمد به‌شماره ۱۶۵۹۹، و شماره ۲۳۱۱۴، و شماره ۲۳۱۸۸، و ترمذی به‌شماره ۳۵۰۰، و محققان مسند گفته‌اند: «حسن لغیره است» ۱۴۵/۳۸، ۱۹۷/۳۸، ۲۷۱۴۴.

(۲) روایت طبرانی، و هیثمی در مجمع الزوائد ۱۵۹/۱۰ گفته است که «رجال سند آن رجال صحیح هستند مگر محمد بن زیاد که او هم ثقة است» و شیخ آلانی در صحیح الجامع ۴۰۴/۱ به‌شماره ۱۲۷۸ آنرا صحیح دانسته است.

(۳) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۵۲، و نسائی به‌شماره ۵۵۳۱، و شماره ۵۵۳۲، و شیخ آلانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۲۳/۳، و صحیح سنن ابوداود ۴۲۵/۱ آنرا صحیح دانسته است.

(۴) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۴۷، و نسائی به‌شماره ۵۴۸۳، و شیخ آلانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۲/۳ آنرا حسن دانسته است.

۹۳ «پروردگارا! من از ناتوانی و سستی، بزدلی و بخل، پیری و سنگدلی و بی‌توجهی و نیازمندی و خواری و بینوایی به تو پناه می‌برم. و به تو پناه می‌برم از فقر و کفر و فسق و شقاق و نفاق و خودنمایی و ریا. و به تو پناه می‌برم از کری و لال شدن و دیوانگی و بیماری جذام و پیسی و بیماری‌های خطرناک و ناگوار»^(۱).

۹۴ «خداوند! از فقر و تنگدستی و خواری به تو پناه می‌برم. و از اینکه ظلم کنم یا مورد ظلم قرار گیرم، به تو پناه می‌برم»^(۲).

۹۵ «خدایا! از همسایه‌ی بد، در محل اقامتگاهم [یعنی دنیا] به تو پناه می‌برم، چرا که همسایه‌ی صحرا (چادر نشین) تغییر می‌کند»^(۳).

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۵۴۹۳، و حاکم ۵۳۰/۱، و شیخ‌البنی در صحیح الجامع ۴۰۶/۱، و ارواء الغلیل به‌شماره ۸۵۲ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۴۴، و نسائی به‌شماره ۵۴۷۵، و شیخ‌البنی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۱/۳، و صحیح الجامع ۴۰۷/۱ آنرا صحیح دانسته و آنچه در بین پراکنش آمده لفظ ابن حبان در (الموارد) است و شیخ‌البنی در صحیح موارد الظمان ۴۵۵/۲ آنرا صحیح دانسته است

(۳) روایت بخاری در الادب المفرد به‌شماره ۱۱۷، و حاکم ۵۳۲/۱، و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و روایت نسائی به‌شماره ۵۵۱۷ و شیخ‌البنی در صحیح الجامع ۴۰۸/۱ و صحیح سنن نسائی ۱۱۱۸/۳ آنرا صحیح دانسته است

۹۶ «خداوند! به تو پناه می‌آورم از دلی که خشوع نیابد، و از دعایی که شنیده نشود (به اجابت نرسد)، و از نفسی که سیر نشود، و از دانشی که سود نبخشد، و از همه این موارد چهار گانه به تو پناه می‌برم»^(۱).

۹۷ «خدایا! از روز بد و شب بد، و از ساعت بد و از همنشین بد و همسایه بد، در محل اقامتگاهم به تو پناه می‌برم»^(۲).

۹۸ سه مرتبه «خداوند من از تو بهشت را خواهانم و از آتش به تو پناه می‌آورم»^(۳).

۹۹ «خدایا مرا در دین فقیه و آگاه بگردان»^(۴).

(۱) روایت ترمذی به‌شماره ۳۴۸۲، و ابوداود به‌شماره ۱۵۴۹، و شیخ آل‌بانی در صحیح الجامع به‌شماره ۱۲۹۵ و صحیح سنن

نسائی ۱۱۱۳/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت طبرانی، و هیمی در مجمع الزوائد ۱۴۴/۱۰ گفته است: «رجال آن رجال صحیح هستند» و شیخ آل‌بانی در صحیح

الجامع ۴۱۱/۱ به‌شماره ۱۲۹۰ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت ترمذی به‌شماره ۲۵۷۲، و ابن ماجه به‌شماره ۳۳۴۰، و نسائی به‌شماره ۵۵۳۶، و شیخ آل‌بانی در صحیح سنن

ترمذی ۳۱۹/۲، و صحیح سنن نسائی ۱۱۲۱/۳ آنرا صحیح دانسته است و لفظ آن چنین است: «هر کسی سه مرتبه از

خداوند بهشت را بخواهد، بهشت می‌گوید: خدایا او را وارد بهشت کن. و هر کسی سه بار از دوزخ به خداوند به پناه

ببرد، دوزخ می‌گوید: خدایا او را از آتش دوزخ نجات ده»

(۴) بر آن دلالت می‌کند روایت بخاری و مسلم در دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای ابن عباس رضی الله عنهما.

روایت بخاری به‌شماره ۱۴۳، و مسلم به‌شماره ۲۴۷۷

«بارالها، من از اینکه دانسته به تو
شرک بورزم به تو پناه می آورم، و
برای آنچه ندانسته به تو شرک
بورزم از تو آمرزش می خواهم»^(۱).

۱۰۱ «خدایا مرا از آنچه به من آموخته‌ای
بهرمند کن، و آنچه به من سود می
رساند به من بیاموز، و بر علمم بیفز»^(۲).

۱۰۲

«بارالها، من از تو
علمی سودمند و
مفید و رزقی پاک
و حلال و عملی
پذیرفته شده می
خواهم»^(۳).

(۱) روایت احمد ۴۰۳/۴، و ابن ابی شیبہ ۳۳۷/۱۰، و طبرانی در المعجم الاوسط ۲۸۴/۴، و شیخ آلبنی در صحیح ترغیب و ترهیب ۱۹/۱ آنرا حسن دانسته است
(۲) روایت ترمذی به شماره ۳۵۹۹، و ابن ماجه به شماره ۲۵۹، و شیخ آلبنی در صحیح سنن ابن ماجه ۴۷/۱ آنرا صحیح دانسته است
(۳) روایت ابن ماجه به شماره ۹۲۵، و نسائی در عمل الیوم والليلة به شماره ۱۰۲، و احمد ۲۹۴/۶، و ۳۰۵، و شیخ آلبنی در صحیح سنن ابن ماجه ۱۵۲/۱ آنرا صحیح دانسته است

۱۰۳ «بارالها، یا الله، من از تو که یکتا و یگانه و بی‌نیازی و نه زاده‌ای و نه زاده شده‌ای و هیچ همتایی نداری، می‌خواهم و مسالت دارم که گناهانم را بیامرزی که تو بسیار آمرزنده‌ی مهربانی»^(۱).

۱۰۴ «بارالها، من از تو می‌خواهم و مسالت دارم، چون همه‌ حمد و ستایش‌ها برای توست که معبود بر حقی جز تو نیست، [یکتایی و شریکی برای تو نیست] ای نعمت‌دهنده‌ بخشنده، ای آفریننده‌ آسمان‌ها و زمین، ای صاحب عظمت و کبریایی، و ای زنده و ای برپادارنده‌ هر چیز، من از تو بهشت را می‌خواهم و از دوزخ به تو پناه می‌آورم»^(۲).

۱۰۵ «بارالها، من از تو می‌خواهم و مسالت دارم؛ به این واسطه که گواهی می‌دهم تو الله هستی و هیچ معبود بر حقی جز تو نیست، یکتا و بی‌نیازی هستی که نه زاده و نه زاده شده است و هیچ همتا و مثل و مانندی برای او نیست»^(۳).

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۱۳۰۰، و نسائی در الکبری به‌شماره ۷۶۶۵، و ابوداود به‌شماره ۹۸۵، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱/۱۴۷/۱ آنرا صحیح دانسته است
(۲) ابوداود به‌شماره ۱۴۹۵، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۵۸، و نسائی به‌شماره ۱۲۹۹، و ترمذی به‌شماره ۳۵۴۴، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱/۲۷۹/۱، و صحیح سنن ابن ماجه ۲/۳۲۹/۲ آنرا صحیح دانسته است
(۳) روایت ابوداود به‌شماره ۹۸۵، و ترمذی به‌شماره ۳۴۷۵، و ابن ماجه به‌شماره ۳۸۵۷، و احمد ۵/۳۶۰، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۳/۱۶۲/۳ آنرا صحیح دانسته است

«خدايا مرا بيامرز و توبه مرا بپذير، همانا كه تو
بسیار توبه‌پذیر و بسیار آمرزنده‌ای»^(۱)

«بارالها، به واسطه علم غیب خود و قدرتی كه بر
خلق داری، مادامی كه زنده بودن برای من خیر
است، زنده‌ام بدار و آنگاه كه مردن برای من خیر
است، مرا بمیران؛ بارالها، من از تو ترس از تو در
نهان و آشكار را خواهانم؛ و از تو سخن حق در وقت
رضایت و آرامش و خشم را می‌خواهم؛ و از تو میانه
روی در فقر و ثروت را خواستارم؛ و از تو نعمتی را می
خواهم كه از بین نرود؛ و از تو خنکی چشمی را می
خواهم كه تمام نشود؛ و از تو رضایت بعد از قضاء و
قدر را می‌خواهم؛ و از تو زندگی خوب و سعادت‌مند
بعد از مرگ را خواهانم؛ و از تو لذت نگاه كردن به
رویت و شوق دیدارت را خواستارم، بی‌آنكه ضرر و
زیانی متوجه من شود و با فتنه‌ای گمراه‌كننده
مواجه شوم؛ بارالها، ما را به زینت ایمان آراسته
بگردان و ما را هدایت‌گرانی هدایت‌یافته قرار بده»^(۲)

(۱) روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۱۸، و ترمذی به‌شماره ۳۴۳۴، و لفظ از اوست، و نسائی در الکبری به‌شماره ۱۰۲۹۲، و ابن ماجه

به‌شماره ۳۸۱۴، و شیخ آلانی در صحیح سنن ابن ماجه ۳۲۱/۲ و صحیح سنن ترمذی ۱۵۴/۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت نسائی به‌شماره ۱۳۰۵، و احمد ۲۶۴/۴، و شیخ آلانی در صحیح سنن نسائی ۲۸۰/۱، و ۲۸۱/۱ آنرا صحیح دانسته است

«خدایا محبت خودت را، و محبت کسی که محبت او نزد تو به من سود می‌رساند را روزی من کن. خدایا از هر آنچه دوست دارم به من عطا کردی، آن را قدرتی قرار ده برای من در آنچه که دوست داری. خدایا از هر آنچه دوست دارم از من دور کردی، آن را فرصتی برای من قرار ده در آنچه که دوست داری»^(۱).

«خداوندا مرا از گناهان و اشتباهاتم پاک کن، خداوندا مرا از گناهانم بشوی چنانکه لباس سفید از چرک پاک می‌شود، خداوندا مرا با برف و آب تگرگ از گناهانم پاک کن»^(۲).

«خدایا! همانا من از بخیلی و ترس و عمر بد و فتنه و سواس بودن و عذاب قبر به تو پناه می‌برم»^(۳).

(۱) روایت ترمذی به شماره ۳۴۹۱. و آنرا حسن دانسته است، و شیخ عبدالقادر الارناؤوط گفته است: «همان‌گونه است که

ترمذی گفته است» نکا: تحقیق وی بر جامع الاصول ۳۴۱/۴

(۲) روایت مسلم به شماره ۴۷۶، و نسائی به شماره ۴۰۰

(۳) نسائی به شماره ۵۴۶۹، و لفظ آن چنین است: «پیامبر صلی الله علیه وسلم از پنج چیز به خداوند پناه می‌برد: از بخیلی، از ترسو بودن، از عمر بد، از فتنه و سواس بودن، و از عذاب قبر» و روایت ابوداود به شماره ۱۵۳۹، و شیخ عبدالقادر

ارناؤوط در تخریج جامع الاصول ۳۶۲/۴ آنرا حسن دانسته است

۱۱۱ «بارالها، ای پروردگار

جبرئیل و میکائیل و
اسرافیل از گرمی آتش
جهنم و عذاب قبر به تو
پناه می‌برم»^(۱).

۱۱۲ «خدایا آگاهی و هدایت را

به من الهام کن، و مرا از
بدی نفسم پناه ده»^(۲).

۱۱۳ «خدایا من از تو علمی

سودمند می‌خواهم و به
تو پناه می‌برم از علمی
که سودی ندارد»^(۳).

۱۱۴ «الهی! پروردگار آسمان‌ها [ی هفت‌گانه] و پروردگار

زمین، و پروردگار عرش بزرگ، پروردگار ما و همه چیز،
شکافنده دانه و هسته، و فرود آورنده تورات و انجیل و
فرقان، از شرّ هر آنچه که در دست توست به تو پناه
می‌برم. خداوند! اول تویی، قبل از تو چیزی نیست. و
آخر تویی، بعد از تو چیزی نیست. تو آشکاری، و هیچ
چیز بالاتر از تو نیست. تو پنهانی، و هیچ چیز از تو
نزدیک‌تر نیست. الهی! قرض‌هایمان را ادا کن، و ما را از
تنگدستی به غنا و توانگری برسان»^(۴).

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۱۳۴۴، و احمد ۶/۱۶، و بیهقی در الدعوات به‌شماره ۱۰۹، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۲۱/۳ و سلسله احادیث صحیحه به‌شماره ۱۵۴۴ آن‌را صحیح دانسته است

(۲) روایت ترمذی، و لفظ از اوست، به‌شماره ۳۴۸۳، و احمد همانند آن‌را روایت کرده است ۱۹۷/۳۳، به‌شماره ۱۹۹۹۲، و حاکم ۵۱۰/۱، همانند آن، و آن‌را صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و محققان مسند در مورد روایت احمد گفته اند: «سند آن صحیح و بر شرط شیخین است» ۱۹۷/۳۳، اما لفظ ترمذی را شیخ البانی در ضعیف سنن ترمذی ص ۳۹۷ ضعیف دانسته است

(۳) روایت نسائی در الکبری به‌شماره ۷۸۶۷، به‌شماره ۳۸۴۳ و شیخ البانی در صحیح سنن ابن ماجه ۲۲۷/۲ آن‌را حسن دانسته است، و لفظ آن چنین است: «از خداوند علم سودمند بخواهید و به او از علمی که سود ندارد پناه ببرد»

(۴) روایت مسلم از ابوهریره رضی الله عنه به‌شماره ۲۷۱۳

«خدايا میان دل‌های ما محبت ایجاد کن، و روابط ما را اصلاح کن، و ما را به راه‌های صلح هدایت کن، و از تاریکی‌ها به نور نجات ده، و ما را از فواحش، چه آشکار و چه پنهان، دور نگه دار. و برای ما در گوش‌هایمان، و چشم‌هایمان، و دل‌هایمان، و همسرانمان، و فرزندانمان برکت قرار بده. و به ما توفیق توبه بده، که تو بسیار توبه‌پذیر و مهربانی. و ما را شاکر نعمت هایت قرار ده، تا با ذکر آن‌ها تو را ستایش کنیم و پذیرای آن‌ها باشیم، و نعمت‌هایت را بر ما کامل کن»^(۱).

« خدايا من از تو می‌خواهم بهترین درخواست را، بهترین دعا را، بهترین موفقیت را، بهترین اعمال را، بهترین پاداش را، بهترین زندگی و بهترین مرگ را. مرا ثابت قدم کن، و ترازوهای اعمالم را سنگین کن، و ایمانم را محقق ساز، و درجاتم را بالا ببر. و نمازهای مرا بپذیر، و خطاهایم را ببخش، و از تو می‌خواهم که بالاترین درجات بهشت را به من بدهی.

خدايا، از تو می‌خواهم آغاز و پایان خیر، و تمامی خیر، و اولین و آخرین خیر، و ظاهر و باطن خیر، و درجات عالی بهشت را به من عنایت کنی. آمین. خدايا من از تو می‌خواهم بهترین آنچه را که می‌آورم، بهترین آنچه را که انجام می‌دهم، بهترین آنچه را که عمل می‌کنم، بهترین آنچه را که پنهان است و بهترین آنچه را که آشکار است، و درجات عالی بهشت را. آمین. خدايا از تو می‌خواهم که نام مرا بلند کنی، بار گناهانم را برداری، کارهایم را اصلاح کنی، قلبم را پاکسازی کنی، و شرم‌گاهم را حفظ کنی، قلبم را روشن کنی، گناهانم را بیامرزی، و از تو می‌خواهم که بالاترین درجات بهشت را به من بدهی. آمین. خدايا، از تو می‌خواهم که در خودم، در شنوایی‌ام، در بینایی‌ام، در روح و جسمم، در خلق و خوی‌ام، در خانواده‌ام، در زندگی‌ام، در مرگم و در کارهایم برکت بدهی. نیکی‌های مرا بپذیر، و از تو می‌خواهم که درجات عالی بهشت را به من عطا کنی. آمین»^(۲).

(۱) روایت ابوداود به‌شماره ۹۶۹، و لفظ از ابوست ۲۶۵/۱، و گفته است: «صحیح است بر شرط مسلم» و ذهی با وی موافقت

کرده است، ۲۶/۱، و شیخ آلبانی در صحیح الادب المفرد به‌شماره ۶۳۰ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت حاکم از ام سلمه به‌صورت مرفوع ۵۲۰/۱، و آنرا صحیح دانسته و ذهی با وی موافقت کرده است ۵۲۰/۱، و بیهقی

در الدعوات به‌شماره ۲۲۵، و طبرانی در الکبیر ۳۲۶/۲۳، به‌شماره ۷۱۷

۱۱۷ «خدایا مرا از اخلاق، خواسته‌ها، کارها و بیماری‌های بد دور کن»^(۱).

۱۱۸ «خدایا مرا به آنچه روزی‌ام گردانده‌ای قانع بگردان، و برای من در آن برکت قرار ده، و برای من در آنچه از من گرفته‌ای جایگزین نیک عطا کن»^(۲).

۱۱۹ «خدایا مرا محاسبه کن، حسابی آسان»^(۳).

۱۲۰ «بارالها، ما را بر ذکر و یادت و شکرگزاری‌ات و عبادت نیکویت یاری بفرما»^(۴).

۱۲۱ «خدایا ما از تو ایمانی بی‌بازگشت، و نعمتی بی‌پایان، و همراهی محمد صلی الله علیه و سلم در جایگاه بالای بهشت جاویدان را خواستاریم»^(۵).

(۱) روایت حاکم ۵۲۳/۱، و گفته است: «صحیح است بر شرط مسلم»، و ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۳۲/۱، و روایت طبرانی در المعجم الکبیر ۱۹/۱۹ به‌شماره ۳۶ و شیخ آلانی در ظلال الجنة به‌شماره ۱۳ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت حاکم ۵۳۲/۱، و آنرا صحیح دانسته است و ذهبی با وی موافقت کرده است ۵۱۰/۱، از ابن عباس رضی الله عنهما، و بیهقی در آداب به‌شماره ۱۰۸۴، و در الدعوات الکبیر ۲۱۱، و حافظ ابن حجر در الفتوحات الربانیة ۳۸۳/۴ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت احمد ۴۸/۶، و حاکم ۲۵۵/۱، و گفته است: «صحیح است بر شرط مسلم» و ذهبی با وی موافقت کرده است ۲۵۵/۱، و ام المؤمنین عایشه رضی الله عنها گفته است: وقتی پیامبر صلی الله علیه وسلم خواست برود از ایشان پرسیدم: حساب آسان چیست؟ ایشان فرمودند: «این که خداوند در پرونده اعمال او بنگرد سپس از او در بگذرد، ای عایشه کسی که در آن روز در رابطه با پرونده اعمالش مورد مناقشه و بحث قرار بگیرد هلاک می‌شود، و هر مصیبتی که برای مؤمن می‌رسد خداوند آنرا کفاره و پاک کننده گناهانش قرار می‌دهد حتی خاری که به‌پایش می‌خورد»، و شیخ آلانی در تحقیق مشکاة المصابیح گفته است: «سند آن جید است»

(۴) روایت احمد ۲۹۹/۲، و حاکم ۴۹۹/۱، و آنرا صحیح دانسته است و ذهبی با وی موافقت کرده است، و همانگونه است که آن دو گفته‌اند، و روایت ابوداود به‌شماره ۱۵۲۴، و نسائی در الکبری به‌شماره ۹۹۷۳، و شیخ آلانی در صحیح الادب المفرد به‌شماره ۵۳۴ آنرا صحیح دانسته است

(۵) روایت ابن حبان (الموارد) ص ۶۰۴، به‌شماره ۲۴۳۶، از ابن مسعود رضی الله عنه به‌طور موقوف، و روایت احمد از طریق دیگر ۳۸۶/۱، ۴۰۰، و نسائی در عمل الیوم واللیلة به‌شماره ۸۶۹، و شیخ آلانی در سلسله صحیحه به‌شماره ۲۳۰۱ آنرا حسن دانسته است

۱۲۲ « خدایا مرا از شر نفس خودم محفوظ بدار، و اراده‌ای قوی برای هدایت بهترین کارهایم به من عطا کن. خدایا، آنچه را که پنهان کرده‌ام و آنچه را که آشکار کرده‌ام، و آنچه را که خطا کرده‌ام و آنچه را که عمداً انجام داده‌ام، و آنچه را که دانسته انجام داده‌اند و آنچه را که ندانسته انجام داده‌ام، همگی را ببخش»^(۱).

۱۲۳ «بارالها من از غلبهٔ بدهکاری و چیره شدن دشمن و شامت دشمنان به تو پناه می‌آورم»^(۲).

(۱) روایت نسائی در الکبری ۲۴۶/۶ به شماره ۱۰۸۳۰، و حاکم ۵۱۰/۱ و آنرا صحیح دانسته است، و ذهبی با وی موافقت کرده است، و روایت احمد ۴۴۴/۴، که در تحقیق مسند احمد به آدرس ۱۹۷/۳۳ به شماره ۱۹۹۹۲ وجود دارد، و حافظ ابن حجر در الاصابه گفته است که: «سند آن صحیح است» و شیخ البانی در تخریج احادیث ریاض الصالحین در تعلیق بر حدیث شماره ۱۴۹۵ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت نسائی به شماره ۵۴۷۵، و احمد ۱۷۳/۲، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۱۱۱۳/۳ آنرا صحیح دانسته است

۱۲۴ «خدایا مرا بیمارز، و مرا هدایت کن، و به من روزی ده، و به من عافیت و تندرستی عطا کن، و از قرار گرفتن در تنگنا در روز قیامت به تو پناه می‌بردم» ^(۱).

۱۲۵ «خداوندا! مرا از چشم و گوشم بهره‌مند گردان و آن دو را وارث من قرار بده (پیش از مرگ آن‌ها را از من بگیر) و مرا بر کسی که به من ستم کرده پیروز گردان و انتقامم را از او بگیر» ^(۲).

۱۲۶ «خدایا من از تو می‌طلبم زندگی‌ای پاک، و مرگی نیکو، و بازگشتی بدون شرمساری و رسوایی» ^(۳).

۱۲۷ «خدایا، تمامی حمد و ستایش‌ها ویژه توست. خداوندا، هیچ‌کس نمی‌تواند آنچه را که گسترش داده‌ای بگیرد، و هیچ‌کس نمی‌تواند آنچه را که جمع کرده‌ای گسترش دهد. هیچ‌کس نمی‌تواند هدایت کند آن کسی را که گمراه کرده‌ای، و هیچ‌کس نمی‌تواند گمراه کند کسی را که هدایت کرده‌ای. هیچ‌کس نمی‌تواند بدهد آنچه را که منع کرده‌ای، و هیچ‌کس نمی‌تواند مانع شود آنچه را که داده‌ای. هیچ‌کس نمی‌تواند نزدیک کند آنچه را که دور کرده‌ای، و هیچ‌کس نمی‌تواند دور کند آنچه را که نزدیک کرده‌ای. خدایا، بر ما از برکاتت، رحمتت، فضلت و رزقت بگستر.

خداوندا، از تو می‌خواهم نعمت‌های دائم و پایدار که نه دگرگون می‌شود و نه از بین می‌رود. خدایا، از تو می‌خواهم نعمت در روز نیاز، و امن و امان در روز ترس.

(۱) روایت نسائی به‌شماره ۱۶۱۷، و ابن ماجه به‌شماره ۱۲۵۶، و شیخ البانی در صحیح سنن نسائی ۳۵۶/۱، و صحیح سنن

ابن ماجه ۲۲۶/۱ آنرا صحیح دانسته است

(۲) روایت ترمذی به‌شماره ۳۶۸۱، و بخاری در الادب المفرد به‌شماره ۶۵۰، و حاکم ۵۲۳/۱، و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی

موافقت کرده است، و شیخ البانی در صحیح سنن ترمذی ۱۸۸/۳ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت حاکم ۵۴۱/۱، و زوائد مستند بزار ۴۴۲/۲، به شماره ۲۱۷۷، و طبرانی در الدعاء به‌شماره ۱۴۳۵، و هیثمی در مجمع

الزوائد ۱۷۹/۱۰ گفته است: «سند طبرانی جید است»

خدایا از شر آنچه که به ما داده‌ای و از شر آنچه که از ما منع کرده‌ای به تو پناه می‌آورم.

خداوند، ایمان را برای ما عزیز گردان و آن را در دل‌های ما زینت ده، و کفر، فسق و گناه را برای ما تنفرآور کن، و ما را از راه یافتگان قرار بده.

خداوند، ما را در حالی که مسلمان هستیم بمیران، و در حالی که مسلمان هستیم زنده گردان، و ما را به جمع صالحان پیوندان، نه با شرمساری و نه با فتنه.

خدایا، نابود کن دشمنان کافری که پیامبران تو را تکذیب می‌کنند و از راه تو باز می‌دارند، نابود کن کافران اهل کتاب را ای خدای حق [آمین]»^(۱)

۱۲۸

«پروردگارا! از گناهان و تقصیراتم درگذر و به من رحم کن و مرا هدایت فرما و عافیت ده و روزی‌ام ببخش»^(۲) و مرا جبران کن و مقامم را بالا ببر»^(۳)

.....

«خدایا بر ما بیفزای و از ما کم مکن، و ما را گرمی بدار و ما را زبون مکن، و به ما بده و ما را محروم مکن، و ما را ترجیح بده و کسی را بر ما ترجیح مده، و ما را راضی کن و از ما راضی باش»^(۴)

۱۲۹

(۱) روایت احمد با این لفظ ۴۲۴/۳، و ۲۴۶/۲۴، به شماره ۱۵۴۹۲، و آنچه در بین پرائتسز قرار دارد در روایت حاکم ۵۰۷/۱، ۲۴۰/۳، و بخاری در الادب المفرد به شماره ۶۹۹ آمده است، و شیخ آل‌بانی در تخریج کتاب فقه السیره ص ۲۸۴، و در صحیح الادب المفرد بخاری به شماره ۵۳۸ ص ۲۵۹ آنرا صحیح دانسته است»

(۲) روایت مسلم به شماره ۲۶۹۶ و شماره ۲۶۹۷، و در روایت مسلم آمده است که: «این دعاها خیر و خوبی دنیا و آخرت را برای تو جمع می‌کند» و در سنن ابوداود به شماره ۸۵۰ آمده است که: وقتی آن پادیه‌نشین رفت پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «دستانت را مملو از خیر کرده است»

(۳) نک: سنن ابن‌ماجه به شماره ۸۹۸، و سنن ترمذی به شماره ۲۸۴، و صحیح سنن ابن‌ماجه ۱۴۸/۱، و صحیح سنن ترمذی ۹۰/۱

(۴) روایت ترمذی ۳۲۶/۵ به شماره ۳۱۷۳، و حاکم ۹۸/۲ و آنرا صحیح دانسته و شیخ عبدالقادر الازناووط در تحقیق جامع الاصول ۲۸۲/۱ آنرا حسن دانسته است

۱۳۰ «خداوندا خلقت و آفرینش مرا نیکو گردانیدی پس اخلاق مرا نیز نیکو بگردان»^(۱)

۱۳۱ «خدایا! مرا ثابت قدم دار و مرا هدایت کننده (رهنما) و هدایت شده بگردان»^(۲)

۱۳۲

«خداوندا، از تو ثبات در امور و اراده‌ای محکم برای هدایت می‌خواهم، از تو شکر نعمت‌هایت و عبادتی نیکو می‌طلبم، از تو قلبی سالم و زبانی راستگو می‌خواهم، و از تو بهترین آنچه را که می‌دانی درخواست دارم. از شر آنچه که می‌دانی به تو پناه می‌برم و از تو آموزش می‌خواهم برای آنچه که می‌دانی. تویی که بسیار دانا به غیب‌ها هستی»^(۳)

(۱) روایت احمد ۶۸/۶، و ۱۵۵، و ۴۰۳/۱، و ابن حبان در الموارد ۲۴۲۳، و طبرانی ۳۷۴، و مسند ابویعلی به شماره ۵۰۷۵، و شیخ البانی ارواه الغلیل ۱۱۵/۱ به شماره ۷۴ آنرا صحیح دانسته است

(۲) بر آن دلالت می‌کند دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای جریر رضی الله عنه، نگا: بخاری به شماره ۶۳۳۳ و همچنین شماره‌های ۳۰۲۰، و ۳۰۳۶ و غیره

(۳) روایت احمد ۳۳۸/۲۸ به شماره ۱۷۱۱۴، و ۳۵۶/۲۸ به شماره ۱۷۱۳۳، و ترمذی به شماره ۳۴۰۷، و طبرانی در معجم کبیر با همین لفظ به شماره‌های ۷۱۳۵، ۷۱۵۷، ۷۱۷۵، ۷۱۷۶، ۷۱۷۷، ۷۱۷۸، ۷۱۷۹، ۷۱۸۰، و روایت ابن حبان در صحیحش ۲۱۵/۳ به شماره ۹۳۵، و ۳۱۰/۵ به شماره ۱۹۷۴، و شیخ شعب الازناؤوط در تحقیق صحیح ابن حبان ۳۱۲/۵ آنرا حسن دانسته و محققان مسند این روایت را بخاطر داشتن طرق دیگر حسن دانسته‌اند ۳۳۸/۲۸، و شیخ البانی آنرا در سلسله احادیث صحیح جلد هفتم شماره ۲۲۲۸ ذکر نموده و همچنین در صحیح موارد الظمان به شماره ۲۴۱۶، همچنین ۲۴۱۸ آورده و گفته: «حسن لغیره است»

۱۳۳ «خدایا من از تو فردوس اعلی از بهشت را خواستارم»^(۱).

۱۳۴ «خدایا ایمان را در دل من تجدید و تازه کن»^(۲).

۱۳۵ «خدایا من پناه می‌برم به تو از نمازی که سودی نمی‌رساند»^(۳).

۱۳۶

«خدایا به تو پناه می‌آورم از همسایه بد، و از همسری که مرا قبل از رسیدن به پیری، پیر و فرسوده کند، و از فرزندی که برای من مانند یک پروردگار باشد، و از مالی که برای من تبدیل به عذاب شود، و از دوست فریبکار که چشمانش مرا می‌بیند، اما دلش برای من خیر نمی‌خواهد؛ اگر خوبی‌ای ببیند، آن را پنهان می‌کند، و اگر بدی ای ببیند، آن را منتشر می‌سازد»^(۴).

(۱) برگرفته این فرموده پیامبر صلی الله علیه وسلم است که «... هر گاه خواستید از خداوند چیزی بطلبید از او فردوس را بطلبید که مرکز بهشت و بالاترین آن از نظر جایگاه است و بالای آن عرش خدای رحمان قرار دارد و چشمه‌های بهشت از آنجا می‌جوشد» روایت بخاری به شماره ۲۷۹۰، و شماره ۷۴۲۳

(۲) اقتباس شده از حدیث عبدالله بن عمر رضی الله عنهما که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «ایمان در دل هریک از شما کهنه و مندرس می‌شود همانطور که لباس کهنه مندرس می‌گردد، پس از الله بخواهید که ایمان را در دل‌های تان نو سازد». حاکم ۴/۱ و آنرا صحیح دانسته و ذهبی با وی موافقت کرده است، و هیشمی در مجمع الزوائد ۵۲/۱ گفته است: «طبرانی در الکبیر این روایت را ذکر نموده و سند آن حسن است» و شیخ آلانی در سلسله احادیث صحیح ۱۱۳/۴ به شماره ۱۵۸۵ آنرا حسن دانسته است

(۳) روایت ابوداود به شماره ۱۵۴۹، و شیخ آلانی در صحیح سنن ابوداود ۴۲۴/۱ آنرا صحیح دانسته است

(۴) روایت طبرانی در الدعاء ۱۴۲۵/۳ به شماره ۱۳۳۹، و شیخ آلانی در سلسله احادیث صحیح ۳۷۷/۷ به شماره ۳۱۳۷ گفته است: «و می‌گویم این سندی جید است و راویان آن همه از اشخاص مذکور در تهذیب هستند»

۱۳۷ «خدا یا در روز قیامت مرا خوار و زیون مگردان»^(۱).

۱۳۸ «خدا یا من از تو عافیت در دنیا و آخرت را می‌خواهم»^(۲).

۱۳۹ «خدا یا! از علم و دانشی که سود و فایده‌ای نمی‌رساند و از عملی که بالا نمی‌رود و از دلی که فروتن نمی‌شود و از دعایی که شنیده [مستجاب] نمی‌شود به تو پناه می‌برم»^(۳).

۱۴۰ «خدا یا، از غم و اندوه، از ناتوانی و تبلی، از بخل و بزدلی، و از سنگینی بدهی و چیرگی مردم به تو پناه می‌برم»^(۴).

۱۴۱ «خدا یا من به تو پناه می‌برم از عذاب دوزخ، و پناه می‌برم به تو از عذاب قبر، و پناه می‌برم به تو از فتنه‌های پیدا و پنهان، و پناه می‌برم به تو از فتنه دجال»^(۵).

۱۴۲ «خدا یا من از تو شهادت در راحت را می‌خواهم»^(۶).

(۱) روایت احمد در مسند ۵۹۶/۲۹ به شماره ۱۸۰۵۶، و محققان مسند گفته‌اند: «سندش صحیح است» و روایت طبرانی در معجم کبیر ۲۰/۳ به شماره ۲۵۲۴ با لفظ: «اللهم لا تخرني يوم القيامة، ولا تخرني يوم اليأس» یعنی: «خدا یا در روز قیامت و روز سختی و دشواری مرا خوار و ذلیل مگردان».

(۲) روایت ابن ماجه به شماره ۳۸۵۱، و شیخ آلانی در صحیح سنن ابن ماجه ۲۵۹/۳ و سلسله احادیث صحیحه به شماره ۱۱۳۸ آنرا صحیح دانسته است.

(۳) روایت ابن حبان به شماره ۲۴۴۰ (موارد) و شیخ آلانی در صحیح موارد الظمان ۴۵۴/۲ به شماره ۲۰۶۶ آنرا صحیح دانسته است.

(۴) روایت بخاری به شماره ۶۳۶۳، انس رضی الله عنه می‌گوید: «هرگاه پیامبر صلی الله علیه و سلم جایی اطراق می‌کرد من به ایشان خدمت می‌کردم، و بسیار می‌شنیدم که می‌فرمود: «اللهم إني أعوذ بك...» یعنی: «خدا یا من به تو پناه می‌برم...»

(۵) روایت مسلم به شماره ۲۸۶۷، و در آن آمده است: «پناه ببرید به خداوند از عذاب دوزخ» و ... [پناه ببرید به خداوند از عذاب قبر...] تا پایان آن.

(۶) روایت مسلم به شماره ۱۹۰۹، اقتباس شده از ابن فرموده پیامبر صلی الله علیه و سلم که: «هر کسی صادقانه از خداوند شهادت را بطلبد خداوند او را به جایگاه شهدا می‌رساند حتی اگر بر بسترش مرده باشد».

۱۴۳

«خدایا مرا پیامرز،
خداوندا، مرا در روز قیامت
از بسیاری از مردم بالاتر
قرار ده، خدایا، گناهانم را
ببخش، و مرا در روز قیامت
وارد جایگاهی شرافتمندانه و
محترم بگردان»^(۱).

۱۴۴

«بارالها، مرا از کسانی قرار بده که آنان را هدایت نمودی
و مرا از کسانی قرار بده که به آنان عافیت عنایت
کردی؛ و مرا از کسانی قرار بده که آن‌ها را سرپرستی
کرده‌ای و در آنچه به من عطا نمودی برکت عطا فرما؛ و
مرا از شر آنچه مقدر نمودی، نجات بده. و براستی کسی
که تو او را دوست بداری، خوار و زبون نمی‌شود؛
پروردگارا، تو مبارک و بلندمرتبه‌ای»^(۲).

۱۴۵

«خدایا در روز قیامت خطاهای مرا پیامرز»^(۳).

۱۴۶

«از الله بزرگ که معبود به حق جز او نیست و زنده
و پاینده است، آمرزش می‌طلبم و به سوی او توبه می
کنم»^(۴).

(۱) روایت بخاری به شماره ۴۳۲۳ و مسلم به شماره ۲۴۹۸، و این دعا اقتباس شده از دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای عید ابی عامر و دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای ایوب‌ده رضی الله عنهما است.

(۲) روایت احمد در مسند ۲۴۹۳ به شماره ۱۷۲۳ و محققان مسند ۲۴۹۳ گفته‌اند: «سند آن صحیح است» و این روایت مطلق است و مقید به وتر نیست، همچنان که در روایت دیگر آمده است، و در این روایت انس رضی الله عنه می‌گوید: «پیامبر صلی الله علیه وسلم برای ما دعا کردن می‌آموخت...».

(۳) روایت مسلم به شماره ۲۱۴، به پیامبر صلی الله علیه وسلم گفته شد: ای پیامبر خدا، همانا این جدعان در زمان جاهلیت رابطه خویشاوندی را به جای می‌آورد و به مستمندان غذا می‌داد، آیا این کارها برایش سودی می‌رساند؟ پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: «برایش سودی نمی‌رساند زیرا ایشان هیچ روزی نگفتند: خدایا در روز قیامت خطاهای مرا پیامرز».

(۴) روایت ترمذی به شماره ۳۵۷۷، و شیخ آل‌بانی در صحیح سنن ترمذی ۴۶۹/۳ آن را صحیح دانسته است با این لفظ: «هر کس این دعا را بخواند خداوند گناهان او را می‌آمرزد حتی اگر در روز پیکار و نبرد با دشمنان فرار کرده باشد».

۱۴۷ «خداوندا گناهم را ببخش، خشم قلبم را از بین ببر، و مرا از فتنه‌های گمراه‌کننده حفظ فرما»^(۱)

۱۴۸ «خدایا مرا بر سنت پیامبرت صلی الله علیه وسلم زنده نگاهدار و مرا بر دین او بمیران و مرا از فتنه‌های گمراه‌گر پناه بده»^(۲)

۱۴۹ «بارالها بر محمد و بر آل محمد درود فرست چنانکه بر ابراهیم و بر آل ابراهیم درود فرستادی، همانا تو ستوده شده و باشکوهی، و بر محمد و بر آل محمد برکت ارزانی دار، چنانکه بر ابراهیم و بر آل ابراهیم [در دو جهان] ارزانی داشتی، همانا تو ستوده شده و باشکوهی»^(۳)

(۱) برگرفته از دعای پیامبر صلی الله علیه وسلم برای عایشه رضی الله عنها: «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهَا ذَنْبَهَا، وَأَذْهَبْ غَيْظَ قَلْبِهَا، وَأَعِزَّهَا مِنْ مُضَلَّاتِ الْفِتَنِ» یعنی: «خداوندا گناهان او را بیامرز و خشم قلبش را از بین ببر، و او را از فتنه‌های گمراه‌کننده حفظ فرما» روایت ابن عساکر با سند خود در «الأربعین فی مناقب أمهات المؤمنین» ص ۸۵، از عایشه رضی الله عنها. و گفته است: «این روایت صحیح حسن است از حدیث بقیه بن الولید» و ابن سنی همانند آن را در «عمل الیوم واللیلة» به شماره ۴۵۷ روایت کرده است و در نسخه دیگر ابن سنی آمده است «و پناه بده مرا از شیطان» به جای «فتنه‌های گمراه‌کننده» برای تخریب آن نگا؛ سلسله ضعیفه شیخ آل‌بانی به شماره ۴۲۰۷ و این روایت شاهی از ام سلمه رضی الله عنه نزد امام احمد ۴۴/۲ به شماره ۲۶۵۷۶ دارد و لفظ آن این است که: «بگو خداوندا ای پروردگار محمد، گناهان مرا بیامرز و خشم قلب مرا برطرف کن و مرا از فتنه‌های گمراه‌گر نجات بده تا وقتی زنده هستم» و هیشمی در مجمع الزوائد آن را حسن دانسته است، و طبرانی در معجم الکبیر ۲۳۸/۲۳ به شماره ۷۸۵ آن را روایت کرده است بدون لفظ «تا وقتی ما را زنده نگه داشته‌ای» و این روایت همچنین شاهی از ام هانی رضی الله عنها دارد که به رسول الله صلی الله علیه وسلم گفت: «ای پیامبر خدا، دعایی به من بیاموز که آن را بخوانم، ایشان فرمودند: «بگو خداوندا گناهان مرا بیامرز» روایت خرائطی در اعتلال القلوب به شماره ۵۲، و مساوی الاخلاق به شماره ۳۲۳.

(۲) روایت بیهقی در الکبری ۹۵/۵، از دعای ابن عمر به‌طور موقوف، و ابن ملکن در البدر المنیر ۳۰۹/۶ آن را نقل نموده و به نقل از ضیاء گفته است که: «سند آن جید است» و ابن مسعود رضی الله عنه می‌فرماید: «هیچ‌کدام از شما نگوید خدایا من از فتنه به تو پناه می‌برم، زیرا هیچ‌کسی نیست که در زندگی با فتنه روبروست، و خداوند می‌فرماید: إِنَّمَا أَنْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ [التغابن: ۱۵] یعنی همانا دارایی‌ها و فرزندان فتنه هستند، اگر هر کدام از شما خواست به خداوند پناه ببرد، از فتنه‌های گمراه‌گر به او پناه ببرد. روایت ابن جریر در تفسیر ۴۷۵/۱۳ به شماره ۱۵۹۱۲ و ابن بطلال در شرح صحیح بخاری ۱۳/۴.

(۳) روایت بخاری به شماره ۳۳۷۰، و آنچه در میان پرائز وجود دارد از حدیث ابوهریره رضی الله عنه است که نزد مسلم به شماره ۴۰۵ آمده است.

و حمد و ستایش ویژه خداوندی است
که پروردگار جهانیان است، همان طور
که شایسته جلال و عظمت سلطنت
اوست. خدایا بر پیامبر ما محمد درود
بفرست و بر خاندان و اصحاب او، و
پیروانش به نیکی تا روز قیامت.

تعرف على الإسلام

بأكثر من 100 لغة

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

ترجمات متقنة للأحاديث
النبوية وشروحها بأكثر من
لغة (60)

بيان الإسلام
byenah.com

مواد منتقاة للتعريف
بالإسلام وتعليمه بأكثر
من (120) لغة

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

ترجمات متقنة لمعاني
القرآن الكريم بأكثر من
لغة (75)

موسوعات وخدمات إسلامية باللغات
s.islamenc.com

للمزيد
من المواقع الإسلامية
بلغات العالم

مناخ المحتوى الإسلامي
islamcontent.com

مواد إسلامية متنوعة
وشاملة بأكثر من (125)
لغة

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

مواد منتقاة للحجج
والمعتمرين والزوار
بلغات العالم

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

